
Legionella, förebyggande åtgärder i sjukhusens vattensystem

INLEDNING

Legionellabakterier förekommer normalt i jord och vatten och ibland även i våra vattensystem. Den förökar sig lättast i stillastående vatten och vid en vattentemperatur mellan 20 – 45° C.

Den vanligaste smittvägen är inandning av vattenaerosol som innehåller legionellabakterier. Detta kan ske vid duschning eller användning av kranvatten vid t.ex. inhalationsterapi. Ett nedsatt immunförsvar ökar infektionsrisken.

Smitta från person till person förekommer inte.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Driftavdelningen ansvarar för att:

- varmvattentemperaturen är minst 60°C vid centrala värmeväxlarens utgång samt minst 50°C vid tappstället efter 1 minuts spolning. Temperaturen kontrolleras över driftsdator med larmfunktion.
- kallvattentemperaturen inte överstiger 18°C efter 1 minuts spolning. Temperaturen kontrolleras över driftsdator med larmfunktion.
- byta duschslang och duschhandtag varje månad enligt fastlagt schema i alla duschar på avdelningar med patienter med särskilt nedsatt infektionsförsvar (t.ex. hematologi, onkologi).
- byte av duschslang och duschhandtag sker en gång per år enligt fastlagt schema i alla duschar på övriga vårdavdelningar och mottagningar där patienter duschar.
- vattenledningar och tvättställ, som inte används, monteras bort för att undvika stillastående vatten och tillväxt av bakterier. Driftavdelningen ansvarar för att detta görs efter beställning från verksamhetschef
- provtagning för kontroll av legionella i tempererat vatten utförs 2 gånger/år enligt särskilt kontrollprogram.
- vid förekomst av legionella vid rutinprovtagning åtgärder vidtas enligt nedan.

Vårdpersonalens åtgärder

Ismaskin

Ismaskin för patientvård ska inte användas.

Luftfuktare och bubbelbad

Luftfuktare och bubbelbad bör inte förekomma i vårdmiljöer.

Patientvård

Använd sterilt vatten till all utrustning för andningsvård och nebulisering av läkemedel.

Legionella, förebyggande åtgärder i sjukhusens vattensystem

Tappställen och duschar

Inventera och sätt upp en signeringslista vid tappställen och duschar som används mindre än 1 gång/vecka. Se checklista, [Spolschema för duschar/tappställen, kall- och varmvatten](#)

Tappställen, duschar och vattenanslutna apparater som aldrig eller sällan används
Spola en gång i veckan såväl varm- som kallvatten i minst 3 minuter.

Spol- och diskdesinfektorer som sällan används

Kör apparaten utan gods med ett standardprogram en gång per vecka.

Efter helg, semester eller annan stängning

Om enheten stängs under längre tid än en vecka t.ex. för semester eller renovering, ska duschslangen skruvas loss från väggen så att den kan hänga torr under stängningstiden.

OBS! Se till att packningen kommer på plats igen.

Spola alla tappställen, såväl varm- som kallvatten, i minst 3 minuter innan avdelning/mottagning tas i bruk.

REFERENSER

Legionella, förebyggande åtgärder – Vårdhandboken 2016

Befintliga rekommendationer och internationella riktlinjer – Legionella i miljön – hantering av smittrisker – Folkhälsomyndigheten 2015

Legionella, förebyggande åtgärder i sjukhusens vattensystem

Åtgärder vid växt av legionella i vattensystem på sjukhus

